

Handlingsplan för Drogförebyggande arbete.

Karlskrona kommun

2007 – 2010

INLEDNING

I handlingsplanen presenteras inriktningar och åtgärder för det drogförebyggande arbetet i Karlskrona under åren 2007– 2010. Den bygger på framtagna strategier för drogförebyggande arbete inom bl.a. alkohol-, narkotika- och tobaksområdet i Karlskrona åren 2004 – 2010.

Åtgärderna i denna handlingsplan ska dokumenteras och analyseras för att ligga till grund för ny handlingsplan, som ska gälla fr o m 2011.

Karlskronas invånare berörs av alkohol-, drog- och tobaksfrågorna. Alla invånare är lika viktiga och har ansvar för sin egen hälsa samt gentemot andra personer/grupper i samhället.

Vuxna måste vara förebilder för de unga och fundera över den egna konsumtionen av droger och hur detta påverkar ungdomars beteenden. Det är viktigt att alla i Karlskrona reagerar mot icke önskvärt beteende vad gäller droganvändandet och att de unga kommer att känna sig delaktiga i detta.

Därför bör uppmärksamhet riktas till ungdomars egen medverkan i det förebyggande arbetet.

Arbetet med att stimulera friskfaktorer ska vara vägledande och kompletteras med insatser mot riskfaktorer, riskgrupper och riskmiljöer. För att möta behovet av nya och särskilda insatser ska kompetensutveckling stimuleras.

Faktainsamling och statistik används som indikatorer på förhållanden i befolkningen och för att finna riskgrupper och riskbeteende. Det ökar möjligheten att anpassa förebyggande åtgärder efter lokala behov. Den av kommunen, vartannat år, genomförda Alkohol- och Drogenkäten i årskurs 9 och gymnasieskolan årskurs 2, är en viktig del i detta arbete

Handlingsplanen kan endast vara styrande för kommunens egna verksamheter. Vikten av att samverka med andra, såväl myndigheter som organisationer, företag och naturligtvis medborgarna kan inte nog betonas.

Alla goda krafter som finns måste ges möjlighet till samverkan för att planen ska få genomslag!

Handlingsplanen ska vara känd och möjliggöra ett framgångsrikt arbete för en bättre hälsa för alla.

HANDLINGSPROGRAMMETS STRUKTUR

Handlingsplanen utgår från de i **Strategiprogrammets fastställda fem olika områden.**

1. Förebyggande arbete.
2. Åtgärder för att minska efterfrågan av alkohol och droger.
3. Begränsning av tillgängligheten till alkohol och andra droger.
4. Vård, behandling och stödinsatser.
5. Faktainsamling, analys och uppföljning.

Varje område har ett eller flera **inriktningsmål.**

Under varje inriktningsmål har fastställts **effektmål**, som tydliggör vad insatsen ska få för effekt. Vidare **vem som har ansvaret för insatsen, vem samverkan ska ske med** och **när insatsen ska genomföras.**

Ingång för handlingsplanen är enligt strategin arbetet för hälsofrämjande och förebyggande insatser, där attitydpåverkan avseende droganvändning och drogekunskap är en del.

En förutsättning för att alkohol- och drogarbetet ska få fäste i verksamheten, är att berörda nämnder följer upp, utvärderar och utvecklar sitt arbete. Arbetet ska redovisas årligen i respektive nämnds bokslut/verksamhetsberättelse.

DEFINITION AV DROGER

Olika droger ger olika effekter och skadeverkningar, men alla ger skador. Med droger avses i handlingsprogrammet:

- Alkohol
- Tobak
- Narkotika
- Dopingpreparat
- Läkemedel (Icke medicinskt betingat bruk)
- Sniffning – Inandning av gaser från kemiskt preparat i berusningssyfte
- Övrigt som intas i berusningssyfte

1. Förebyggande arbete

Inriktningsmål

Förebyggande och uppsökande verksamhet, samt stödinsatser ska uppmärksammas.

Effektmål

- *Samverkan ska ske med andra myndigheter och organisationer avseende förebyggande insatser kring alkohol och droger.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Kommunala nämnder, landsting, polis, tull, föreningsliv
Tidplan: Löpande under året

Effektmål

- *Alla elever och all personal i gymnasieskolan ska få kunskap om skolans drogpolicy samt informeras om droger och deras skadeverkningar, t.ex. genom undervisning, diskussionstillfällen, värderingsövningar och temadagar.*

Ansvar: Utbildningsnämnd
Samverkan: Socialnämnd
Tidplan: Löpande under året

Effektmål

- *Elev och vårdnadshavare skall vid gymnasieskolans start informeras om skolans drogpolicy och handlingsprogram.*

Ansvar: Utbildningsnämnd
Samverkan: Socialnämnd
Tidplan: Skolstarten/årligen

Inriktningsmål

Särskilt avseende ska fästas vid hälso- och livsstilsfrågor innefattande kunskaper om droger.

Effektmål

- *Varje skola ska ha ett program för hälso- och livsstilsfrågor.*

Ansvar: Barn- och ungdomsnämnd, utbildningsnämnd
Samverkan: Socialnämnd, idrotts- och fritidsnämnd
Tidplan: Årligen

Inriktningsmål

En gemensam inriktning ska vara att stimulera till fler drogfria mötesplatser och arrangemang för ungdomar.

Effektmål

- *Varje skolår ska en plan tas fram för arrangemang som riktar sig till ungdomar under 18 år.*

Ansvar: Idrotts- och Fritidsnämnd
Samverkan: Kulturnämnd och Föreningsliv
Tidplan: Årligen

Effektmål

- *Tillsyn ska ske vid drogfria ungdomsarrangemang för att kontrollera att arrangemanget är drogfritt.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Idrotts- och fritidsnämnd, polis
Tidplan: Löpande under året

2. Åtgärder för att minska efterfrågan av alkohol och droger.

Inriktningsmål

Insatser ska göras för att skjuta upp alkoholdebuten, samt begränsa alkoholkonsumtionen och berusningsdrickandet. Insatserna är särskilt viktiga när det gäller barn och ungdomar.

Effektmål

- *Droginformation ska genomföras i grundskolan och gymnasiet, efter önskemål och behov.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Barn- och ungdomsnämnd, utbildningsnämnd, idrotts- och fritidsnämnd
Tidplan: Löpande under året.

Effektmål

- *Samtliga föräldrar med barn på högstadiet ska få möjlighet att delta i program om förhållningssätt till alkohol och droger.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Barn- och ungdomsnämnd, idrotts- och fritidsnämnd
Tidplan: Löpande under året

Effektmål

- *Resultatet av den vart annat år genomförda enkäten om ungdomars alkohol-, tobaks- och andra drogvanor, ska vara ett viktigt instrument för att minska efterfrågan av alkohol, tobak och andra droger.*

Ansvar: Socialnämnd, barn- och ungdomsnämnd, utbildningsnämnd, idrotts- och fritidsnämnd
Samverkan: Polis, landsting, föreningsverksamhet
Tidplan: Kontinuerligt

Effektmål

- *Stor återhållsamhet ska råda när det gäller ansökningar om serveringstillstånd i samband med idrottsevenemang eller evenemang som riktar sig till främst ungdomar.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Idrotts- och fritidsnämnd, Arenabolaget
Tidplan: Kontinuerligt

Inriktningsmål

Ideella föreningar ska uppmuntras i sitt alkohol- och drogförebyggande arbete.

Effektmål

- *För att få kommunalt föreningsstöd ska föreningar ha antaget en Drogpolicy.*

Ansvar: Idrotts- och Fritidsnämnd, kulturnämnd, socialnämnd, äldrenämnd
Samverkan: Föreningslivet
Tidplan: Årligen

Effektmål

- *Samtliga förekommande aktiviteter på kommunens fritidsgårdar ska vara drogfria.*

Ansvar: Idrotts- och fritidsnämnd
Samverkan: Föreningsliv
Tidplan: Kontinuerligt

Effektmål

- *Då idrottsevenemang förekommer i kommunens idrottslokaler skall dessa vara fria från alkohol- och droger.*

Ansvar: Idrotts- och fritidsnämnden
Samverkan: Tekniska nämnden, Arenabolaget, föreningslivet
Tidplan: Löpande under året

3. Begränsning av tillgängligheten till alkohol och andra droger.

Inriktningsmål

Kommunen ska arbeta för att upprätthålla en ansvarsfull alkoholhantering inom restauranglivet och försäljningsställen för folköl.

Effektmål

- *Vid varje serveringsställe av alkoholdrycker i Karlskrona ska ambitionen vara att tillsynsbesök görs 1 ggr per år.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Miljö- och byggnadsnämnd, Räddningstjänst, Polis, Skatteverk, Länsstyrelse
Tidplan: 1 ggr per år

Effektmål

- *Vid serveringsställe av alkoholdrycker som nattklubbar och pubar belägna på Trossö ska ambitionen vara att tillsynsbesök görs 1 ggr per månad.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Miljö- och byggnadsnämnd, Räddningstjänst, Polis, Skatteverk, Länsstyrelse
Tidplan: 1 ggr per månad

Effektmål

- *Tillsyn ska göras vid de försäljningsställen som i kommunen säljer folköl.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Miljö- och byggnadsnämnd
Tidplan: Kontinuerligt under året

Effektmål

- *Plan för kommunens tillsynsarbete enligt alkohollagen ska upprättas.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Miljö- och byggnadsnämnd, Räddningstjänst, Polis, Skattekontor, Länsstyrelse, Krögarförening
Tidplan: Senast 2007-12-31

Inriktningsmål

Samverkan mellan olika myndigheter skall ske för att motverka och förhindra olaglig hantering av alkohol och andra droger.

Effektmål

- *Aktuell lagstiftning, t.ex. vad det gäller införsel, försäljning, langning och hembränning ska efterföljas.*

Ansvar: Socialnämnd, polis, tull
Samverkan: Barn- och ungdomsnämnd, utbildningsnämnd, idrotts- och fritidsnämnd, föräldrar och andra vuxna
Tidplan: Kontinuerligt

Inriktningsmål

På sikt ska andelen tobaksbrukare minska.

Effektmål

- *Anställda i kommunen ska erbjudas avvänjningskurser avseende rökning och snusning.*

Ansvar: Kommunstyrelsen
Samverkan: Kommunala förvaltningar
Tidplan: Kontinuerligt

Effektmål

- *Tillsyn skall göras på de försäljningsställen som säljer tobak.*

Ansvar: Miljö- och byggnadsnämnden
Samverkan: Socialnämnden
Tidplan: Kontinuerligt

4. Vård, behandling, stödinsatser.

Inriktningsmål

Tidiga insatser och samverkan med andra myndigheter ska särskilt uppmärksammas.

Effektmål

- *Genom ett utbyggt socialt arbete i riskgrupper skall individer med hjälpbehov uppmärksammas och erbjudas kvalificerad hjälp.*

Ansvar: Socialnämnd.
Samverkan: Landsting
Tidplan: Vid behov

Inriktningsmål

Möjlighet till stöd och hjälp ska ges där missbruk förekommer.

Effektmål

- *Samtliga behandlingsinsatser skall ges med god kvalitet och i enlighet med nationella riktlinjer.*

Ansvar: Socialnämnd
 Samverkan: Landsting
 Tidplan: Vid behov

Effektmål

- *Gravida kvinnor som har ett missbruk eller kvinnor som lever med en man som har missbruksproblem, ska få stöd och behandling utifrån antagen behandlingsplan. Samverkan i graviditet ges också som stöd i form av uppföljning av barnen upp till två år. Barn och ungdomar som lever med missbrukande föräldrar ska få stöd.*

Ansvar: Socialnämnd
 Samverkan: Landsting
 Tidplan: Vid behov

Effektmål

- *En övergripande arbetsrutin och en mall för individuella handlingsplaner ska upprättas inom äldreförvaltningen, för att bemöta situationer där en vårdtagare missbrukar alkohol eller droger*

Ansvar: Äldrenämnd
 Samverkan: Socialnämnd
 Tidplan: Senast 2008-05-31

Effektmål

- *Där missbruk av alkohol och droger orsakar hot och våld ska handlingsplaner revideras och kompletteras, för att upprätthålla arbetsrutiner för situationer där en vårdtagare drabbas.*

Ansvar: Äldrenämnd
 Samverkan: Socialnämnd
 Tidplan: Senast 2008-05-31

5. Faktainsamling, analys och uppföljning.

Inriktningsmål

Genomförda insatser ska dokumenteras följas upp och utvärderas avseende alkohol- och droganvändning hos ungdomar.

Effektmål

- *Alkohol- och drogenkät ska genomföras vartannat år i gymnasieskolan årskurs 2 och grundskolan årskurs 9.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Barn- och ungdomsnämnd, utbildningsnämnd
Tidplan: Vartannat år, 2007, 2009 etc

Inriktningsmål

Lokala opinions- och informationsinsatser ska vara viktiga instrument för att minska efterfrågan av alkohol och droger.

Effektmål

- *Lokala målgruppsanpassade informationsinsatser och aktiviteter som uppmärksammar alkohol- och drogfrågan ska uppmuntras.*

Ansvar: Samliga nämnder
Samverkan: Bråttförebyggande rådet, Folkhälsorådet, Länsstyrelse, Landsting, Polis, Föreningsliv och enskilda debattörer.
Tidplan: Kontinuerligt

Inriktningsmål

Kontinuerlig omvärldsbevakning, ny kunskap och utveckling inom alkohol- och drogområdet ska bevakas.

Effektmål

- *Karlskrona kommuns socialförvaltning ska delta i den europeiska organisationen ECAD, för att dela med sig och inhämta ny kunskap inom området alkohol och droger.*

Ansvar: Socialnämnd
Samverkan: Kommunstyrelse
Tidplan: Enligt inbjudan